

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧУВАННЯ ТА ТОРГІВЛІ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

_____ проф. Л.М. Янчева

« ____ » _____ 2012 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни « П А Т Е Н Т О З Н А В С Т В О »

напряму підготовки 030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»

спеціальностей 8.03051004 «Управління безпечністю та якістю товарів»

8.03051005 «Організація оптової та роздрібної торгівлі»

Факультет Товарознавчий

Кафедра Устаткування підприємств харчування

Курс: Підготовка бакалаврів денної форми навчання	Напрямок, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 1 Модулів: 2+ (ІНДЗ) Змістових модулів: 2 Загальна кількість годин: 36 Тижневих годин: 1	030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво» 8.03051004 «Управління безпечністю та якістю товарів» 8.03051005 «Організація оптової та роздрібної торгівлі» магістр	Дисципліна циклу самостійного вибору вищого навчального закладу Рік підготовки: 1 Семестр: 2 Лекції: 8 год. Практичні: 10 год. Самостійна робота: 14 год. Індивідуальна робота: 4 год. в т.ч. складання звіту про дослідження: 4 год. Вид контролю: залік

Харків

2012

УКЛАДАЧІ:

д.т.н., проф. Григорій Вікторович **ДЕЙНИЧЕНКО**

к.т.н., доц. Володимир Васильович **ДУБ**

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри устаткування підприємств харчування, протокол засідання № ____ від «__» _____ 2012 р.

Зав. кафедри _____ д.т.н., проф. Г.В. Дейниченко
(підпис)

Схвалено науково-методичною комісією товарознавчого факультету,
протокол засідання № _____ від «_____» _____ 2012р.

Голова комісії _____ д. т. н., проф. В.О. Коваленко
(підпис)

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ, ЇЇ МІСЦЕ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

1.1 Мета викладання дисципліни

Дисципліна “Патентознавство” є однією із циклу дисциплін самостійного вибору вищого навчального закладу у підготовці кадрів вищої кваліфікації – магістрів за фахом 8. 050301 „Товарознавство та комерційна діяльність”, 8.050302 „Товарознавство та експертиза в митній справі”, 8.050303 „Експертиза товарів та послуг”, 8.030510.04 „Управління якістю та безпечністю товарів”.

Метою викладання дисципліни є набуття студентами магістеріуму, майбутніми фахівцями-дослідниками достатніх знань щодо вивчення загальних принципів роботи з патентною документацією; оволодіння навичками самостійної підготовки та оформлення документів, що забезпечують правовий захист об’єктів інтелектуальної власності.

1.2 Завдання вивчення дисципліни

У результаті вивчення даної дисципліни студенти повинні знати:

- знати призначення та сферу використання окремих об’єктів промислової власності;
- володіти навичками роботи з різними видами патентної документації;
- вміти проводити патентний пошук за окремим напрямком дослідницької діяльності;
- знати організаційні принципи правового захисту об’єктів промислової власності;
- знати юридичний порядок передачі технологій та основні положення продажу та купівлі ліцензій.
- основи законодавства України з питань промислової власності.

Студент повинен вміти:

- проводити патентний пошук за окремим напрямком дослідницької діяльності;
- оволодіти навичками роботи з різними видами патентної документації;
- вміти оформити правовий документ на нове рішення, яке являється об’єктом промислової власності.

1.3 Взаємозв’язок дисципліни з іншими дисциплінами

Дисципліна, що забезпечує	Розділ	Дисципліна, яку забезпечують
Методологія та організація наукових досліджень Організація захисту прав споживачів	Промислова власність	Інтелектуальна власність

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Тематичний план дисципліни для денної та заочної форми навчання з розподілом навчального часу за змістовими модулями, видами аудиторних занять, самостійною і індивідуальною роботою, оцінкою за поточним контролем знань студентів наведено в табл. 2.1.; 2.2 розподіл балів, що присвоюються студентам в табл. 2.3.

Таблиця 2.1. – Розподіл навчального часу за змістовими модулями, формами аудиторних занять, самостійної та індивідуальної роботи та оцінкою за поточним контролем знань студентів для денної форми навчання

Заліковий кредит	Назва та зміст змістового модулю	Всього годин	у тому числі					Оцінка за поточним контролем max – min балів
			лекції	лабораторні	практичні	самостійна робота	індивідуально-консультативна	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	1. Особливості правової охорони різних об'єктів промислової власності.							
	1.1 Вступ. Система промислової власності.	3	1	-	1	1	-	10-6
	1.2 Винаходи та корисні моделі, їх правова охорона	5	1	-	2	2	-	13-8
	1.3 Промислові зразки, їх правова охорона	4	1	-	1	2	-	13-8
	1.4 Знаки для товарів та послуг, їх правова охорона	7	2	-	2	3	-	14-8
	Підсумок	19	5	-	6	8	-	50-30
2	Співпраця та опрацювання документації в сфері промислової власності							
	2.1 Патентна інформація і документація. Патентні дослідження	4	1	-	1	2	-	10-6

Продовження табл. 2.1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2.2 Патентні дослідження під час курсового та дипломного проектування	5	-	-	1	-	4	20-12
	2.3 Порядок ліцензування та передачі технологій в сфері промислової власності	4	1	-	1	2		10-6
	2.4 Міжнародне співробітництво у сфері охорони промислової власності	4	1	-	1	2	-	10-6
Підсумок		17	3	-	4	6	4	50-30
Всього за дисципліною		36	8	-	10	14	4	100-60

2.2 Зміст тем дисципліни
Змістовий модуль 1
ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ РІЗНИХ ОБ'ЄКТІВ
ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ.

Тема 1.1 *Вступ. Система промислової власності*

Промислова власність як частина інтелектуальної власності та одна з найважливіших сфер громадських відносин. Законодавство України про авторське право та суміжні права, про охорону об'єктів промислової власності.

Етапи формування патентної системи у світі. Структура патентних органів в Україні.

Зміст курсу та основні питання, що в ньому розглядаються. Предмет курсу.

Основні терміни та визначення законодавства України про охорону промислової власності. Об'єкти промислової власності та пов'язані з ними поняття. Визначення відкриття, винаходу (корисної моделі), промислового зразка, знака для товарів та послуг. Л: [1, 2, 5, 6].

Тема 1.2 *Винаходи та корисні моделі, їх правова охорона*

Система патентування. Уявлення про винахід та корисну модель.

Умови патентоспроможності винаходу. Новизна, винахідницький рівень та промислова застосовність винаходу. Об'єкти винаходу: пристрій, спосіб, речовина, штам мікроорганізмів, культура клітин рослин і тварин. Об'єкти, що не визнаються винаходами.

Корисна модель. Об'єкт корисної моделі. Відмінні особливості корисних моделей від винаходів. Право власності на винахід (корисну модель) та документи, що його засвідчують.

Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», його основні положення. Правова охорона винаходів (корисних моделей). Право на одержання патенту. Порядок одержання патенту. Права та обов'язки, що впливають із

патенту. Припинення дії патенту та визнання його недійсним. Захист прав власників патенту. Л: [1, 2, 3, 8].

Тема 1.3 *Промислові зразки, їх правова охорона*

Відмітні особливості промислового зразка як об'єкта промислової власності. Умови патентоспроможності промислового зразка. Промисловий малюнок та промислова модель як види промислових зразків. Об'єкти, що не визначаються промисловими зразками.

Заявка на реєстрацію промислового зразка, її склад. Пріоритет промислового зразка. Висновки, що надаються до зображення промислового зразка. Експертиза заявки на реєстрацію промислового зразка. Патент на промисловий зразок, публікація відомостей про нього. Використання промислових зразків.

Закон України «Про охорону прав на промислові зразки». Правова охорона промислових зразків, право та порядок одержання патенту, права та обов'язки, що випливають із патенту на промисловий зразок. Захист прав власників патенту на промисловий зразок. Л: [1, 2, 3].

Тема 1.4 *Знаки для товарів та послуг, їх правова охорона*

Знаки для товарів та послуг як об'єкт промислової власності. Види знаків для товарів та послуг, функції, що вони виконують. Рекламоздатність знака для товарів та послуг. Вимоги щодо реєстрації знаків для товарів та послуг. Позначення, що не реєструються в якості знака для товарів та послуг.

Заявка на реєстрацію знака для товарів та послуг, документи, які входять до її складу та додаються до неї. Умови охороноспроможності знака для товарів та послуг.

Експертиза заявки на знак для товарів та послуг, порядок її проведення. Особливості експертизи словесних, образотворчих, об'ємних та комбінованих знаків для товарів та послуг.

Свідоцтво на знаки для товарів та послуг, строки його дії. Правомочність щодо використання знаків для товарів та послуг. Припинення правової охорони знаків для товарів та послуг.

Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів та послуг», його основні положення. Державний реєстр України на знаки для товарів та послуг. Міжнародна реєстрація знаків для товарів та послуг. Л: [1, 2, 3].

Змістовий модуль 2

СПІВПРАЦЯ ТА ОПРАЦЮВАННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ В СФЕРІ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ

Тема 2.1 *Патентна інформація і документація. Патентні дослідження*

Патентна документація як джерело науково-технічної інформації. Патентна інформація. Патентні фонди. Види патентної документації. Первинна та вторинна патентна документація.

Опис винаходу як уніфікований патентний документ, його структура та зміст. Цифрові коди для ідентифікації бібліографічних даних патентних документів.

Патентно-інформаційні ресурси України, їх використання. Новітні інформаційні технології.

Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності. Система та принципи класифікації винаходів. Міжнародна патентна класифікація (МПК), її призначення та структура. Принципи побудови, зміст та правила користування МПК.

Патентні дослідження. Пошук інформації у сфері охорони промислової власності. Цілі патентного пошуку. Основні види патентного пошуку: тематичний, іменний, нумераційний. Системи пошуку. Регламенти пошуку. Узагальнення результатів та складання звіту про патентний пошук. Л: [1, 2, 3].

Тема 2.2 Патентні дослідження під час курсового та дипломного проектування

Мета та зміст патентних досліджень під час курсового та дипломного проектування. Методика виконання патентних досліджень об'єктів курсового та дипломного проектування. Дослідження новизни об'єкта проектування за патентною та науково-технічною інформацією. Перевірка об'єкта проектування на патентну чистоту.

Застосування мережі Internet для проведення патентних досліджень за тематикою курсового та дипломного проектування.

Аналіз та систематизація патентної інформації, яку відібрано під час проведення патентного пошуку. Звіт про патентні дослідження, правила його оформлення. Патентна документація, що включається до складу курсового (дипломного) проекту. Л: [1, 2, 4, 7].

Тема 2.3 Порядок ліцензування та передачі технологій в сфері промислової власності

Форми реалізації технологій на світовому ринку. Ліцензія в зовнішній торгівлі. Ліцензійна угода, права ліцензіара та ліцензіата. Класифікація ліцензійних угод за змістом та за обсягом прав, які передаються за ліцензією. Угоди простої, виняткової та повної ліцензії. Вартість ліцензії. Ліцензійні винагороди. Підготовка пропозицій щодо продажу, купівлі та обміну ліцензіями.

Передача ноу-хау, інжиніринг та промислова кооперація як форми технологій на світовому ринку. Продаж товарів, послуг та технології на умовах франчайзингу. Трансферт технологій.

Державний контроль за виконанням ліцензійних договорів та угод. Л: [1, 2, 3].

Тема 2.4 Міжнародне співробітництво у сфері охорони промислової власності

Міжнародна система охорони промислової власності. Всесвітня організація інтелектуальної власності. (ВОІВ), її функції та структура. Документи, що регламентують діяльність ВОІВ. Участь України в роботі керівних та робочих органів ВОІВ.

Міжнародні договори і угоди у сфері охорони промислової власності. Регіональні міжнародні організації з питань охорони промислової власності. Світова організація торгівлі та перспективи приєднання до неї України. Л: [1, 2, 3].

2.3. Плани лекцій
Змістовий модуль 1
ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ РІЗНИХ ОБ'ЄКТІВ
ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ.

Лекція №1 (1 год.) Тема: ***Вступ. Система промислової власності***

- 1 Законодавство України про інтелектуальну власність
- 2 Промислова власність
- 3 Основні терміни та визначення

Рекомендована література для вивчення теми:

[1, 2, 5, 6].

Лекція №2 (1 год.) Тема: ***Винаходи та корисні моделі, їх правова охорона***

- 1 Поняття винаходу та корисної моделі
- 2 Об'єкти винаходу та корисної моделі
- 3 Умови надання правової охорони винаходу (корисній моделі)
- 4 Склад заявки та вимоги до неї

Рекомендована література для вивчення теми:

[1, 2, 3, 8].

Лекція №3 (1 год.) Тема: ***Промислові зразки, їх правова охорона***

- 1 Поняття промислового зразка
- 2 Заявка на реєстрацію промислового зразка
- 3 Вимоги щодо зображення промислового зразка
- 4 Експертиза заявки на промисловий зразок
- 5 Права власника патенту на промисловий зразок

Рекомендована література для вивчення теми:

[1, 2, 3].

Лекція №4 (2 год.) Тема: ***Знаки для товарів та послуг, їх правова охорона***

- 1 Поняття знаків для товарів та послуг
- 2 Види товарних знаків
- 3 Функції товарного знака
- 4 Правова охорона товарного знака в Україні

Рекомендована література для вивчення теми:

[1, 2, 3].

Змістовий модуль 2
СПІВПРАЦЯ ТА ОПРАЦЮВАННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ В СФЕРІ
ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ

Лекція №5 (1 год.) Тема: ***Патентна інформація і документація. Патентні дослідження***

- 1 Патентна інформація
- 2 Бібліографічні відомості патентних документів

- 3 Патентно-інформаційні ресурси та їх використання
- 4 Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності
- 5 Патентні дослідження

Рекомендована література для вивчення теми:

[1, 2, 3, 4].

Лекція №6 (1 год.) Тема: ***Порядок ліцензування та передачі технологій в сфері промислової власності***

- 1 Ліцензійний договір
- 2 Форма ліцензійного договору
- 3 Види ліцензій
- 4 Субліцензійний договір

Рекомендована література для вивчення теми:

[1, 2, 3].

Лекція №7 (1 год.) Тема: ***Міжнародне співробітництво у сфері охорони промислової власності***

- 1 Всесвітня організація інтелектуальної власності
- 2 Міжнародна охорона промислової власності
- 3 Набуття прав на об'єкти промислової власності за межами України

Рекомендована література для вивчення теми:

[1, 2, 3].

2.4 Плани практичних занять

Таблиця 2.2. – Плани практичних занять для денної форми навчання

Назва теми	Обсяг годин	№ заняття	Питання для обговорення	Форми поточного контролю	Оцінка max- min балів
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1					
<i>Особливості правової охорони різних об'єктів промислової власності</i>					
Вступ. Система промислової власності	1	1	Ознайомлення зі структурою об'єктів промислової власності, особливостями національного законодавства у сфері промислової власності, а також структурою державних органів у даній сфері	Вибіркове опитування. Захист теми	5-2

1	2	3	4	5	6
Винаходи та корисні моделі, їх правова охорона	1	1,2	Ознайомлення з об'єктами винаходу, властивостями патентоспроможності Ознайомлення зі складом заявки на винахід та вимогами до документів, які входять в заявку.	Вибіркове опитування. Захист теми	6-3
Промислові зразки, їх правова охорона	1	2	Ознайомлення зі складом заявки на промисловий зразок та вимогами до документів, які входять в заявку. Подання заявки. Ознайомлення з правами власника патенту на промисловий зразок.	Тестування, опитування. Захист теми	6-3
Знаки для товарів та послуг, їх правова охорона	2	3	Ознайомлення з особливостями правової охорони знаків для товарів та послуг. Позначення, що не можуть бути визнані знаками для товарів та послуг.	Вибіркове опитування. Захист теми	9-5
Разом	6				26-13
Змістовий модуль 2					
Співпраця та опрацювання документації в сфері промислової власності					
Патентна інформація і документація. Патентні дослідження	1	4	Ознайомлення зі схемою подання інформації в патентних бюлетенях та її суттю. Міжнародна патентна класифікація. Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків. Міжнародна класифікація	Вибіркове опитування. Захист теми	5-3

1	2	3	4	5	6
			зображальних елементів знаків. Міжнародна класифікація промислових зразків.		
Патентні дослідження під час курсового та дипломного проектування	1	4	Ознайомлення з етапами патентного пошуку. Зміст і проведення тематичного пошуку. Проведення іменного пошуку. Використання патентних баз даних різних країн.	Вибіркове опитування. Захист теми	5-2
Порядок ліцензування та передачі технологій в сфері промислової власності	1	5	Ознайомлення з видами та формами ліцензійних договорів. Особливості повної виключної та невиключної ліцензії. Особливості субліцензійного договору.	Вибіркове опитування. Захист теми	5-3
Міжнародне співробітництво у сфері охорони промислової власності	1	5	Ознайомлення з умовами патентування об'єктів промислової власності за межами України. Міжнародні організації. Що займаються питаннями промислової власності. Ознайомлення з основними угодами та конвенціями, які регулюють відносини в сфері промислової власності на міжнародному рівні.	Вибіркове опитування. Захист теми	5-3

1	2	3	4	5	6
Разом	4				20-11
Разом	10				46-24

2.5 Завдання для самостійної роботи студентів

Таблиця 2.3 Завдання для самостійної роботи студентів денної форми навчання

Найменування тем	Обсяг годин	Форми самостійної роботи	Методи контролю	Оцінка max- min балів
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
<i>Особливості правової охорони різних об'єктів промислової власності</i>				
Вступ. Система промислової власності	1	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне ознайомлення з законодавчою базою, що відноситься до діяльності в сфері промислової власності	Опитування, тестування.	3-2
Винаходи та корисні моделі, їх права охорона	2	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне ознайомлення з нормативною документацією, яка регулює правову охорону винаходів та корисних моделей. Самостійне вивчення особливостей оформлення документів, які входять в склад заявки на отримання патенту на винахід.	Опитування, тестування.	4-2
Промислові зразки, їх права охорона	2	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення особливостей оформлення документів, які входять в склад заявки на отримання патенту на промисловий зразок.	Опитування, та оформлення документів на отримання патенту	4-2

Продовження табл. 2.3				
Знаки для товарів та послуг, їх правова охорона	3	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення особливостей оформлення документів, які входять в склад заявки на отримання охоронного документу на знак для товарів та послуг.	Опитування, та оформлення документів на отримання охоронного документу	4-2
Разом	7			15-8
Змістовий модуль 2				
Співпраця та опрацювання документації в сфері промислової власності				
Патентна інформація і документація. Патентні дослідження	1	Опрацювання лекційного матеріалу та самостійне вивчення методів патентних досліджень.	Опитування, тестування.	4-2
Порядок ліцензування та передачі технологій в сфері промислової власності	1	Опрацювання лекційного матеріалу та самостійне вивчення окремих тем.	Опитування, тестування.	4-2
Міжнародне співробітництво у сфері охорони промислової власності	1	Опрацювання лекційного матеріалу та самостійне вивчення окремих тем. Підготовка до практичних занять.	Опитування, тестування на практичних заняттях.	4-2
Разом	3			12-6
Разом	10			27-14

2.6. Завдання для індивідуальної роботи

Таблиця 2.4 Завдання для індивідуальної роботи для денної форм навчання

Найменування тем	Обсяг годин	Форми самостійної роботи	Методи контролю	Оцінка max-min балів
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
<i>Особливості правової охорони різних об'єктів промислової власності</i>				
Не передбачено				
Разом	-			-

Змістовий модуль 2				
Співпраця та опрацювання документації в сфері промислової власності				
Патентні дослідження під час курсового та дипломного проектування	4	Виконання патентного пошуку за обраною темою	Захист звіту про патентний пошук	13-7
Разом	4			13-7
Разом	4			13-7

Індивідуально-консультаційна робота

Індивідуально-консультаційна робота здійснюється за графіком індивідуально-консультаційної роботи у формі перевірки виконання та захисту індивідуальних завдань, що винесені на поточний контроль.

Індивідуально-консультаційна робота з теоретичної частини дисципліни проводиться у вигляді:

1) індивідуальних консультацій (запитання-відповідь стосовно проблемних питань теоретичного матеріалу дисципліни);

2) групових консультацій (розгляд типових прикладів, практики впровадження та використання нових методів та методик впровадження у виробничу практику).

Індивідуально-консультаційна робота з практичної частини дисципліни проводиться у вигляді:

1) індивідуальних консультацій (розгляд практичних завдань стосовно яких виникли запитання);

2) групових консультацій (розгляд практичних ситуацій, які потребують колективного обговорення).

Індивідуально-консультаційна робота для комплексної оцінки засвоєння програмного матеріалу проводиться у вигляді індивідуального захисту індивідуальних завдань, для заочного відділення – написання контрольної роботи.

3. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання – засоби спільної роботи викладача та студентів, за допомогою яких, у тих, хто навчається формуються потрібні знання, навички, вміння. Кожний метод – це струнка система взаємопов'язаних прийомів: усний виклад навчального матеріалу, обговорення матеріалу, показ (демонстрація) вправи, практичні роботи, індивідуальні роботи. Використовуються наступні методи навчання:

- методи організації та здійснення навчальної діяльності: словесні (розповідь, бесіда, лекція), наочні (показ, демонстрація), практичні, репродуктивні і проблемні, самостійної роботи і роботи під керівництвом викладача;

- методи стимулювання і мотивації навчання: методи формування інтересу

(пізнавальні ігри, аналіз проблемних ситуацій), методи формування відповідальності в навчанні (роз'яснення суспільної і особової значущості навчання, пред'явлення педагогічних вимог);

- методи контролю і самоконтролю (усний і письмовий контроль, лабораторні і практичні роботи, машинний і безмашинний програмований контроль у вигляді тестів, фронтальний і диференційований, поточний і підсумковий).

Під час викладання дисципліни “Патентознавство” для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких як проблемні лекції, семінари-дискусії, кейс-методи, презентації.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздаванням студентам під час лекцій друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

На початку проведення проблемної лекції необхідно чітко сформулювати проблему, яку необхідно вирішити студентам. При викладанні лекційного матеріалу слід уникати прямої відповіді на поставлені запитання, а висвітлювати лекційний матеріал таким чином, щоб отриману інформацію студент міг використовувати при розв'язанні проблеми.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання патентного пошуку. Однією з позитивних рис презентації та її переваг під час використання у навчальному процесі є обмін досвідом, який здобули студенти при роботі у певній малій групі.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної, управлінської діяльності фахівців та передбачає розгляд виробничих ситуацій, проблемних ситуацій тощо.

4. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Під час навчання одним із важливих моментів є оцінювання критерій знань студентів, які є невід'ємною складовою частиною любого навчального процесу.

4.1. До контрольних заходів належать поточний, модульний (проміжний) та семестровий (підсумковий) контролі, які проводяться з метою оцінювання результатів на певному етапі навчання.

Поточний контроль — це оцінювання засвоєння студентом навчального матеріалу під час проведення лекцій; практичних, семінарських, лабораторних занять тощо.

Модульний (проміжний) контроль - це оцінювання засвоєння студентом навчального матеріалу, блоків змістових модулів, винесених на цей контрольний захід. Модульний контроль проводиться під час тижнів модульного контролю за розкладом навчальних занять.

Семестровий (підсумковий) контроль - це залік в обсязі навчального матеріалу, визначеного цією робочою програмою дисципліни.

4.2. Кожний блок змістових модулів обов'язково оцінюється. Студент повинен позитивно скласти модульний (проміжний) контроль. Незадовільні оцінки складання модульного контролю вважаються академічною заборгованістю, яка не може бути компенсованою за рахунок позитивного складання інших блоків змістових модулів.

4.3. Відповідно до умов кредитно-модульної системи організації навчального процесу передбачається оцінювання успішності студентів з дисципліни в балах.

4.4. Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується в університеті, а саме: оцінки виставляються згідно з таблицею співставлення шкал:

Таблиця 4.1

**Шкала перерахунку оцінок результатів контролю
знань студентів**

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, що використовується у ХДУХТ	Оцінка за 5-бальною шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	85-89	4 (добре)
C	75-84	
D	70-74	
E	60-69	3 (задовільно)
FX	35-59	2 (незадовільно) з можливістю повторного складання
F	1-34	2 (незадовільно) з обов'язковим вивченням дисципліни

Результати складання семестрового (підсумкового) контролю у формі заліку оцінюються таким чином: «зараховано» – мінімум 60 балів, «незараховано» – до 60 балів за університетською шкалою з подальшим переведенням у національну та ECTS шкали.

4.5. Об'єктом оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни різного характеру і рівня складності, засвоєння якого відповідно перевіряється під час поточного контролю.

4.6. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацювати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

4.7. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою в діапазоні від 0 до 100 балів (включно).

4.8. Для організації поточного контролю в даній робочій програмі розподілена загальна кількість балів, за якими оцінюється вся поточна робота, між відповідними об'єктами контролю.

4.9. За рішенням кафедри студентам, які брали участь в позанавчальній науковій діяльності – в роботі конференцій, підготовці наукових публікацій тощо – можуть присуджуватись додаткові бали за результати поточного контролю. При цьому загальна кількість балів, що вноситься до відомості за поточну роботу не може перевищувати 100 балів.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

а) систематичність та активність роботи на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях;

б) виконання завдань для самостійного опрацювання;

в) виконання модульних (контрольних) завдань.

Оцінювання проводиться за такими критеріями:

– розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

– ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;

– ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

– уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

– логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

4.11. При контролі систематичності та активності роботи на семінарських (практичних, лабораторних) заняттях оцінці підлягає рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських і практичних заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття тощо.

4.12. При контролі виконання завдань для самостійного опрацювання оцінці підлягають самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань; написання письмової роботи, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів тощо.

4.13. При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться у формі відповідей на теоретичні питання.

4.14. В разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, за дозволом декана, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час та порядок складання визначає викладач.

4.15. Підсумковий бал за результатами поточного модульного контролю оформлюється під час останнього семінарського заняття відповідного семестру.

4.16. Для визначення оцінки під час модульного контролю враховуються результати поточного контролю з практичних занять, результати захисту індивідуальних завдань, передбачених з цієї навчальної дисципліни, для студентів заочного відділення – також ураховуються результати написання контрольної роботи.

4.17. На тижнях модульного контролю студент може відпрацювати окремі пропущені семінарські заняття, захистити індивідуальні завдання, отримати консультацію, а також виконати інші види робіт, необхідні для позитивного оцінювання виконання ним індивідуального навчального плану.

Студент вважається допущеним до модульного (проміжного) контролю, якщо він виконав усі види робіт, які передбачені цією робочою програмою з вивчення відповідного блоку змістових модулів цієї дисципліни.

4.18. У разі недопущення студента до модульного (проміжного) контролю або відсутності на ньому викладач проставляє йому у відомості 0 (нуль) балів. У разі поважної причини відсутності декан факультету надає студентові дозвіл на проходження відповідного модульного контролю в індивідуальному порядку. Оцінки модульного контролю з певної дисципліни можуть виставлятися за результатами поточного контролю навчальної роботи студента.

4.19. Результати модульного контролю доводяться до відома студентів не пізніше наступного робочого дня після дати його проведення.

4.20. Студент, який не погоджується з одержаною оцінкою, має право звернутися до викладача й отримати обґрунтоване пояснення. У разі незгоди з рішенням викладача студент має право звернутися з письмовою апеляцією до завідуючого кафедрою не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів модульного контролю.

4.21 Оцінки результатів першого та другого модульного контролю виставляються за університетською шкалою. Результати складання заліку вносяться у відомість і навчальну картку студента за двобальною шкалою («зараховано», «незараховано»), а також за університетською шкалою та шкалою ECTS. У залікову книжку викладач виставляє «зараховано».

Питання для самоперевірки засвоєння курсу

1. На які групи умовно можна поділити законодавство України, яке містить норми щодо охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності?
2. На чому базується законодавство України з питань інтелектуальної власності?
3. Які закони відносяться до спеціального законодавства у сфері охорони інтелектуальної власності?
4. Що Ви розумієте під терміном „право промислової власності”?
5. Що відноситься до об'єктів промислової власності згідно чинного

законодавства України?

6. Що таке винахід?
7. Що Ви розумієте під поняттям „корисна модель”?
8. Що Ви розумієте під поняттям „ліцензія”?
9. Що Ви розумієте під поняттям „дата пріоритету”?
10. Що Ви розумієте під поняттями „винахідник”, „заявник”?
11. Що таке винахід?
12. Чим корисна модель відрізняється від винаходу?
13. Що може бути об'єктом винаходу?
14. Які об'єкти в Україні не визнаються винаходами?
15. Які об'єкти не можуть одержати правову охорону?
16. Перш за все, що таке патентоздатність?
17. Який же винахід (корисна модель) визнається новим?
18. Який винахід має винахідницький рівень?
19. Що таке промислова придатність?
20. Що входить в склад заявки на винахід?
21. Які існують вимоги до опису на винаходи?
22. Які є вимоги до формули винаходу?
23. Які існують вимоги до ілюстративних матеріалів?
24. Які існують вимоги до реферату?
25. Що таке пріоритет заявки?
26. Що включає експертиза заявки на винахід за формальними ознаками?
27. Що включає експертиза заявки на винахід по суті?
28. Хто може допомогти в оформленні заявки на винахід?
29. Які етапи включає експертиза по суті заявки на винахід?
30. Що таке промисловий зразок?
31. Які документи повинна містити заявка на отримання патенту на промисловий зразок?
32. Які розділи включає опис заявки на отримання патенту на промисловий зразок?
33. Які існують вимоги щодо зображення промислового зразка?
34. В чому особливості експертизи заявки на промисловий зразок?
35. Чи перевіряють у процесі експертизи заявки відповідність промислового зразка умовам патентоспроможності: „новизні” і „промисловій застосовності”.
36. Як в національній процедурі експертизи заявок на видачу патенту на промисловий зразок відбувається їх класифікація?
37. Які має права власник патенту на промисловий зразок?
38. Що вважається використанням промислового зразка?
39. Який термін дії патенту на промисловий зразок?
40. Що таке знаки для товарів та послуг?
41. Які позначення можуть бути об'єктом знака?
42. Які позначення належать до загальноновживаних символів?
43. Що означає „позначення не має розрізняльної здатності”?
44. Назвіть основні функції знаків для товарів і послуг.

45. Назвіть позначення, що не можуть бути визнані знаками для товарів та послуг.
46. Що відноситься до групи позначень, які мають уже офіційно визнане значення для держави чи суспільства?
47. Які знаки прийнято називати „схожими”?
48. Які знаки прийнято називати „тотожними”?
49. Що означає термін „сертифікаційні знаки”.
50. Дайте визначення поняття „патентна інформація”.
51. Дайте визначення поняття „офіційний патентний бюлетень”.
52. Дайте визначення поняття „патентний фонд”.
53. Які дані стосовно винаходів містять офіційні патентні бюлетені?
54. Що таке „патентні дослідження”?
55. Назвіть основне призначення та особливості МПК.
56. Назвіть основне призначення та особливості МКТП.
57. Назвіть основне призначення та особливості МКПЗ.
58. Назвіть основне призначення та особливості КЗЕ.
59. Що таке регламент пошуку?
60. Які етапи патентних досліджень містяться на стадії курсового й дипломного проектування?
61. Мета проведення патентного пошуку під час дипломного та курсового проектування.
62. В чому особливості проведення тематичного пошуку?
63. В чому особливості проведення іменного пошуку?
64. В чому особливості нумераційного пошуку?
65. Що дозволяє використання патентних баз даних?
66. Яка інформація наведена у реферативних виданнях „Винаходи країн світу”?
67. Що таке ретроспективність пошуку?
68. Що може бути предметами патентного пошуку при різних темах дипломного проекту? Наведіть приклади.
69. Що таке ліцензійний договір?
70. Що Ви розумієте під поняттям „ліцензіат”?
71. Що Ви розумієте під поняттям „ліцензіар”?
72. З якого часу ліцензійний договір набуває чинності?
73. Як визначитись з вибором виду ліцензії?
74. Чи можна використовувати винахід до одержання патенту?
75. Коли можна укласти ліцензійний договір?
76. Як регулюються правовідносини сторін ліцензійного договору?
77. В якій формі повинен бути укладений ліцензійний договір?
78. Що називають субліцензійним договором?
79. Коли була започаткована Всесвітня організація інтелектуальної власності?
80. Які керівні органи має Всесвітня організація інтелектуальної власності?
81. Коли всесвітня організація інтелектуальної власності набула статусу

спеціалізованої установи ООН?

82. В чому полягають правила про національний режим?

83. В чому полягає правило Паризької конвенції про право пріоритету?

84. В чому суть загальних правил Паризької конвенції?

85. Мета створення Міжнародного союзу з охорони промислової власності.

86. За яких умов будь-яка держава може стати членом ВОІВ?

87. Які дії вважаються такими, що суперечать чесній практиці?

88. Які існують міжнародні угоди про охорону засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг?

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

5.1 Основна література

1. Дейниченко Г.В., Дуб В.В. Патентознавство: Навч. посібник / Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків: ХДУХТ, 2006. – 208 с.: Бібліогр.: 32 назв.
2. Сусліков Л.М., Дьордяй В.С. Патентознавство. Навчальний посібник. – Київ Центр навчальної літератури, 2005. – 232 с.
3. Кожарська І.Ю. Право інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності: Навчальний посібник. К.: Держ. і-нт. інтел. Власн., 2008. – 144 с.
4. Левічева О.Д., Кривоший С.Т. Складання та подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг: Практичний посібник. – К.: ДП «Український інститут промислової власності», 2005. – 36 с.
5. Куса С.Д. Патентна Документація України: Посібник. – К.: ДП «Український інститут промислової власності», 2006. – 158 с.

5.2 Додаткова література

6. Дейниченко Г.В., Горелков Д.В., Дуб В.В., Золотухіна І.В., Мазняк З.О., Терешкін О.Г. Інтелектуальна власність: Підручник / Харк. держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків: ХДУХТ, 2010. – 356 с.: Бібліогр.: 111 назв.
7. Цибульов П.М. Основи інтелектуальної власності / Навчальний посібник. – К.: «Ін-т. інтел. власн. і права», 2005. – 108 с.
8. Черевко Г.В. Інтелектуальна власність: навч. посіб.. — К. : Знання, 2008. — 412с.
9. Ємжин В.М. Особливості подання міжнародної заявки: Методичні рекомендації. – К.: ДП «Український інститут промислової власності», 2006. – 40 с.
10. Демченко Т. Охрана товарних знаков (сравнительно-правовой анализ). Изд. 2-е, перераб. и доп. – К.: Институт государства и права им. В.М.Корецкого НАН Украины, 2005.- 208с.

6. ПРОТОКОЛ УЗГОДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування випускової кафедри	Прізвище ім'я та по батькові завідувача випускової кафедри	Підпис	Дата
1	2	3	4
Кафедра товарознавства, управління якістю та екологічної безпеки	Одарченко Микола Семенович		

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

УКЛАДАЧІ:

ДЕЙНИЧЕНКО Григорій Вікторович

ДУБ Володимир Васильович

ПАТЕНТОЗНАВСТВО

РОБОЧА ПРОГРАМА

для студентів

напряму підготовки 030510 «Товарознавство і торговельне підприємництво»

спеціальностей: 8.030510.04 «Управління безпечністю та якістю товарів»

8.030510.05 «Організація оптової та роздрібної торгівлі»

Факультет Товарознавчий

Кафедра Устаткування підприємств харчування

Підп. до друку . Формат 60×84. 1/16. Папір офсет. Друк офсет.

Умов. друк. арк. . Тираж прим. Зам.

Видавець і виготовлювач

Харківський державний університет харчування та торгівлі

61051, Харків – 51, вул. Клочківська, 333

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №2319 від 19.10.05